

ŠTRAMBERK

3/2012

ZPRAVODAJ MĚSTA

OBSAH

<i>Jaroslav Michna</i> Štramberský motiv	titulní strana obálky
<i>Jaroslav Michna</i> Štramberský motiv	2. strana obálky
<i>Anna Rašková</i> Společenské a kulturní akce září — prosinec 2012	4
<i>Tomáš Harabiš</i> Popisy výhledů nově na Trúbě	14
<i>Kolektiv autorů</i> Sdružení hudebníků dechového orchestru města Štamberka	16
Štamberk — výběr z internetových aukcí (příloha)	17
<i>Věra Horáková</i> Štramberské doteky: Mezi tařící a bílým kamenem	22
Čertova hruška	24
<i>Olga Žerdíková / Božena Řeháková</i> Z Kroniky města Štamberka	27
<i>Jaroslav Michna</i> Štramberský motiv	3. strana obálky
<i>Jaroslav Michna</i> Štramberský motiv	4. strana obálky

ZPRAVODAJ MĚSTA ŠTAMBERKA č. 3/2012

Zodpovědný redaktor: Aleš Durčák (od r. 2001). **Redakční rada:** Jaroslav Hanzelka, Stanislav Hejtmančík, PhDr. Anna Hřčková, Bohumil Kresta a Josef Marek. **Přepis a jazyková korektura textů, návrh grafické podoby a výběr reprodukcí:** Aleš Durčák. Copyright si podržují autoři, kteří rovněž ručí za věcnou správnost jednotlivých příspěvků. Redakce si vymezuje právo stylistických úprav a krácení textu. Nevyžádané materiály zůstávají součástí archivu ZMŠ. Adresa redakce: Muzeum Zdeňka Buriana, Náměstí 31, 74266 Štamberk, tel.: 558 840 619, e-mail: mzb@stramberk.cz, www.zdenekburian.cz. **Vydává:** Městský úřad Štamberk (tisk povolen rozhodnutím č.j. 1217/94–RR–408 referátu regionálního rozvoje Okresního úřadu v Novém Jičíně dne 3. 11. 1994). Vychází: 3× ročně (nulté číslo 1987). **Příloha (samostatně neprodejná):** Štamberk — Sběratelská série pohlednic (od r. 2004). **Výroba:** Beatus, Prosinec 2012.

SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ AKCE ZÁŘÍ—PROSINEC 2012

Anna Rašková

„Až ti bude v životě nejhůř, otoč se čelem k slunci a všechny stíny padnou za tebe“

John Lennon

Když píšu tyto řádky, a občas mé oko vzhledne ven, vidím krásnou zimní idylku ve Štramberku na náměstí. Nevím, kolik měst se může pochlubit tím, že v zimě děti sáňkují v centru města. Josef Lada by měl asi radost. Když pohlédnu do svého dětství, pamatuji si jen takovéto zimy, nebo je to všechno jinak? Ale zpět k akcím.

V sobotu 9. září nám ukázali svou tělesnou zdatnost profesionální hasiči. Tradičně ve Štramberku probíhal závod TFA Štramberská Trúba 2012. Běh do schodů Trúby je opravdu hodný obdivu. Dny evropského dědictví nám tradičně uvedou do Štramberka podzim. Letos byly 15. a 16. září. Měli jsme, město Štramperk, připraveno spoustu doprovodných akcí. Na náměstí jsme oslavili 20. výročí založení skupiny scénického šermu Allegros. Vystoupily hudební skupiny Rattus Rattus, Rabussa, Camerata. Šermíři, samozřejmě Allegros, Markus M a Valmont. Vývrcholením večera byla středověká hudební skupina Grál z Pardubic a ohňová show ve skvělém provedení Historiky. Současně s oslavou probíhaly Farmářské trhy s Burčákovými slavnostmi. V amfiteátru pod Starou věží zahrály děti z Divadelního souboru Pod věží pohádku Bambule, Bembule, Bimbule. Na štramberské nádraží přijel historický parní vlak. V něm hrála skupina Tatroska, která přivítala návštěvníky naší akce už ve vlaku. V neděli 16. září v kostelíku sv. Kateřiny proběhlo představení Pilátova žena v podání Divadelního souboru Pod věží. Součástí programu byly také otevřeny pamětihodnosti města, nejen ty, které jsou běžně otevřeny, ale i ty, které jinak ke zhlédnutí otevřeny nejsou. Tradičně organizuje Valašské království při EHD běh do schodů Štramberské Trúby pro amatéry. Zároveň jsme účastníky při slavnosti po zásluze odměnili. Hvězdy nad Moravským Betlémem pokračovaly 27. září koncertem Chantal Poullain s triem Štěpána Markoviče. Svatováclavská pouť byla pořádána Orly, a to 28. září.

Město Štramperk připravilo pro děti mateřských škol a prvého stupně základní školy ve Štramberku představení Jak víla Modrovláska splnila tři přání. Pohádková přání plnilo dětem 5. října Divadlo HP Praha. V říjnu pokračovalo Valašské království na Trúbě s tradičním Dýňobraním. Program spojen s vystoupeními, s řemeslnou dílnou aj. byl určen hlavně pro děti. Hned nato v neděli v kostele sv. Jana Nepomuckého pořádal Svatováclavský hudební festival jeden ze svých koncertů vážné hudby. O týden později pořádal Relax v podhůří Beskyd v Písařovicích koncert jazzu Waiting Room Trio. Hudba se objevovala i v dalších dnech. V pátek 19. října v Hrstkově chatě koncertovala skupina Klika NJ Blues. Akci pořádalo Valašské království. Hvězdy nad Moravským Betlémem pokračovaly 25. října koncertem Luboše Pospíšila a jeho 5 P. Slavnostní koncert k 100. výročí založení Dechového orchestru města Štramberka byl odehrán 20. října v Beskydském divadle. Koncert byl velkolepý a vzhledem k velké návštěvnosti hostů, bylo třeba pronajmout pro jeho konání větší prostor. Následné setkání hostů již proběhlo ve Štramberku.

Dny evropského dědictví, 15. září 2012 (foto Jar. Michna)

Zátopkovy schody, 15. září 2012 (foto Valašské království s. r. o.)

Listopad bývá na kulturu vždy bohatý, tak tomu bylo i letos. Farní sbor Českobratrské církve evangelické ve Štamberku v neděli 11. listopadu uspořádal přednášku Štamberk od třicetileté války k Napoleonovi. Město pořádalo již tradiční Posezení u cimbálu; letos 16. listopadu. Hrála nám cimbálová muzika Ladislava Kokeše z Frenštátu p. R. Všichni jsme se shodli, že patřila k těm lepším, co jsme tu ve Štamberku měli. Dále jsme pokračovali v neděli 18. listopadu vernisází výstavy Štramberské Vánoce. Myslím, že nebudu daleko od pravdy, když řeknu, že bez této výstavy si předvánoční čas mnozí z nás neumí ani představit. Není to jen výstavou, ale i atmosférou, návštěvníky a celkovou předvánoční náladou. Hvězdy nad Moravským Betlémem představily 27. listopadu Vladimíra Mertu se skupinou Hromosvod. Město Štamberk pořádalo 28. listopadu tradiční Předadventní kole-dování, spojené s rozsvěcením vánoční výzdoby, a předvánoční jarmark. Akce probíhala na náměstí i v kulturním domě. S koledami a vánočními písněmi vystoupily děti základní školy ze Štamberka, zahrály na zvonky děti 2. třídy a zazpíval sbor při ZŠ Ptáčata. Současně probíhal jarmark a to nejen na náměstí, ale i v prostorách kulturního domu. Na závěr zde vystoupila skupina Ogaři. Doufám, že se akce vyvedla a návštěvníci se pobavili. V říjnu a v listopadu město Štamberk připravilo pro tan-cechtivé zájemce Taneční pro dospělé. Třicet tanečních párů ukončilo kurs 30. listopadu kolonou. Před plesovou sezónou to byla určitě dobře načasovaná akce.

Prosinec začal pohádkou. Město Štamberk společně s DS Pod věží uvedlo 8. pro-since v kulturním domě pohádku k Mikuláši Tři zlaté zuby děda Vševěda. V neděli na Trúbě proběhl koncert: Tomáš Kočko na chatě Dr. Hrstky. Uspořádalo Valašské království. Poslední koncert z cyklu Hvězdy nad Moravským Betlémem byl v kultur-ním domě 20. prosince. Vystoupil Dětský pěvecký sbor Ondrášek z Nového Jičína. K tradičním a vždy jiným patří akce města a divadelních spolků pořádána 26. pro-since, a to je Živý betlém. Letos s podtitulem My tři krále. V krásné atmosféře si pro-dloužíme tu neobyčejnou myšlenku soudržnosti, klidu a pohody.

Zároveň probíhaly v Městské galerii i v Muzeu Zdeňka Buriana krásné výstavy. V městské galerii před výstavou Štramberské vánoce jste mohli zhlédnout II. ročník výstavy Štramberský štětec. U „Burianů“ vystavovali díla Zdeňka Buriana s klasickou pravěkou a dobrodružnou tematikou. Kino a knihovna dobře pracují a fungují, jen na tyto instituce nezapomeňte a občas je i navštivte. Nezalekněte se 13 na kon-ci letopočtu, buďte blaženi a zdraví.

„Utrhl jsem květinu a zvadla mi. Chytil jsem motýla a umřel mi v dlaních. Pochopil jsem, že krásných věcí se lze dotýkat jen srdcem.“

John Lennon

„Ted' když jsme se naučili létat v povětří jako ptáci a potápět se jako ryby, zbývá už jen jediné — naučit se žít na zemi jako lidé.“

George Bernard Shaw

Divadelní soubor Pod věží, Pilátova žena, 16. září 2012 (foto Dominik David)

Koncert žestového tria Oliver, 23. září 2012 (foto Dominik David)

Svatováclavská pouť, 28. září 2012
(foto Dominik David)

Štramberské hradní dýňobraní, 6. října 2012
(foto Valašské království s. r. o.)

Divadelní představení Jak víla Modrovláška
splnila tři přání — Divadlo HP Praha, 5. října 2012
(foto Jar. Michna)

Hvězdy nad Moravským Betlémem —
Vladimír Merta se skupinou Hromosvod,
27. listopadu 2012 (foto Jar. Michna)

Koncert Luboše Pospíšila a jeho 5P, 25. října 2012 (foto Jar. Michna)

Hasičské cvičení na Trúbě, 12. listopadu 2012 (foto Valašské království s. r. o.)

Cimbálová muzika Ladislava Kokeše z Frenštátu p. R., 16. listopadu 2012 (foto Jar. Michna)

Hvězdy nad Moravským Betlémem — Dětský pěvecký sbor Ondrášek z Nového Jičína, 20. prosince 2012 (foto Jar. Michna)

Vernisáž výstavy Štramberské Vánoce, 18. listopadu 2012.

Vzácní hosté, s nimiž město Štramberk dlouhodobě úspěšně spolupracuje — umělečtí tvůrci a sběratelé betlémů p. Jiří Honeš z Rybí a pí Zd. Havránková z Krmelína (foto Tomáš Münster)

Taneční pro dospělé, 30. listopadu 2012 (foto Jar. Michna)

Mikuláš a čert na Trúbě, 8. prosince 2012 (foto Valašské království s. r. o.)

Koncert Tomáše Kočka a jeho Orchestru, 9. prosince 2012 (foto Valašské království s. r. o.)

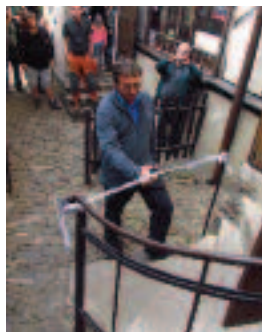

Živý Betlém, 26. prosince 2012 (foto Dominik David)

POPISY VÝHLEDŮ NOVĚ NA TRÚBĚ

Tomáš Harabiš

Vážení přátelé a turisté, je nám velkou ctí vám sdělit, že tolik žádané popisy výhledů ze Štramberské Trúby jsou již vyrobeny a nainstalovány! Nyní se vám již tedy nestane, abyste si nahoře nebyli jistí, kterým směrem je Radhošť a kterým je Lysá Hora, či kde začíná a kde končí Ostrava. Tyto dny jsou již minulostí a nastává nová éra vševědoucího rozhledu. V pátek 28. září, symbolicky na Den české státnosti, jsme slavnostně odhalili novinky v areálu, které realizovalo naše občanské sdružení Rytíři hradu Štramberk o.s. z dotačního titulu Moravskoslezského kraje a za přispění Valašského království. Po desáté hodině jsme tak slavnostně představili nové

posezení v areálu hradu a informační panely s popisy výhledů, které jsou namontovány přímo na ochozu věže. Po slovech předsedy sdružení Tomáše Harabiše a starosty Štramberka Ing. Jana Sochy, si vzal krátký proslov i zdejší historik Josef Adamec, který vzpomněl, že KČT v čele s Dr. Adolfem Hrstkou si po rekonstrukci Trúby dali za cíl vytvořit na ochozu popis reliéfu krajiny, ovšem tento projekt se nakonec již zrealizovat nepodařilo. A nyní, o 100 let později, tento projekt dotáhlo do konce sdružení Rytíři hradu Štramberka a Trúba se tak po 100 letech může řadit mezi plnohodnotné rozhledny. Slavnostního přestřižení pásky se chopil pan starosta a poté již všichni vystoupali nahoru a kochali se plnohodnotným, o důležité informace doplněným, výhledem. Součástí celého projektu bylo ale, mimo již uvedené, i vytvoření 3 jazykových mutací webových stránek Štramberské Trúby a rovněž i tiskové materiály k hradu Štramberk jak česky, tak i ve 2 dalších jazycích. Tento projekt byl financován z rozpočtu Moravskoslezského kraje s finanční podporou Valašského království.

Ukázka jednoho z 16 panoramatických výhledů

Srdečně vás zveme na prohlídku! (foto Velašské království s. r. o.)

SDRUŽENÍ HUDEBNÍKŮ DECHOVÉHO ORCHESTRU MĚSTA ŠTRAMBERKA

Kolektiv autorů

Z historie orchestru

Vznik orchestru je datován rokem 1912. Původně malý dechový orchestr se záhy rozrostl na velké, více než padesátičlenné hudební těleso.

Pro svou vysokou uměleckou úroveň byl orchestr zván k četným vystoupením v širokém okolí města. V letech 1940 — 1945 pak vlivem válečných událostí byla činnost orchestru omezena jen na vystoupení místního významu.

Své účinkování na všech větších kulturních akcích ve Štramberku a v okolních obcích orchestr opět obnovil na přelomu čtyřicátých a padesátých let. Postupně však příležitostí k prezentaci orchestru na veřejnosti ubývalo, což se mimo jiné projevilo také postupným úbytkem hráčů a nezájmem mladých, kteří by byli ochotni učit se hře na dechový nástroj.

V roce 1984 měl tedy orchestr jen asi 22 převážně starších hudebníků.

Nástupem nového kapelníka v roce 1985 se začala psát další kapitola historie orchestru. Jeho vědomosti nabyté při studiu Vojenské hudební školy a zkušenosti získané působením v profesionálním orchestru se brzy projevil.

V roce 1987, kdy orchestr oslavoval 75. výročí svého vzniku, účinkovalo při jubilejním koncertu již téměř padesát stabilních hráčů.

Se zvyšující se uměleckou úrovní orchestru se zvětšoval i počet vystoupení a tým se orchestr opět dostával do povědomí milovníků tohoto žánru.

Orchestr začal trvale spolupracovat s předními českými dirigenty a skladateli v oblasti dechové hudby (Miloš Machek, Pavel Staněk, Vladimír Studnička, Evžen Zámečník, Jaroslav Zeman a další). Na základě těchto výsledků byl orchestr pozván

ŠTRAMBERK — VÝBĚR Z INTERNETOVÝCH AUKCÍ

Bohumír Jaroněk

Štramberk, olej na plátně, 88,5 × 79 cm

K obrazu na následující dvoustraně

Závodný

Štramberk, Moravský Betlém, olej na plátně, 33,5 × 47,5 cm

Antonín Slíva
Stramberk, 1959, 55 × 70 cm

k veřejné rozhlasové nahrávce svého jubilejního koncertu. Mnohé nahrávky z tohoto koncertu byly tak zdařilé, že se několikrát vysílaly v Československém rozhlasu Ostrava.

V tomto období se objevila řada nabídek k účasti na soutěžích a festivalech doma i v zahraničí. Vzhledem k možnostem orchestru bylo využito pouze některých nabídek. Tato vystoupení se setkala s velmi kladným hodnocením jak ze strany odborníků, tak také ze strany posluchačů.

V současné době má orchestr asi 50 hráčů a jeho věkový průměr je 26 let. Orchester je schopen prezentovat tradiční koncertní českou dechovou hudbu, stejně tak jako skladby současných autorů českých i zahraničních. Při festivalových vystoupeních orchestr hraje pochodovou hudbu s účastí mažoretkové skupiny.

Slavnostní koncert k 100. výročí založení DO

V sobotu 20. října 2012 se konal v Beskydském divadle v Novém Jičíně Slavnostní koncert DO Štřamberk, konaný u příležitosti 100. výročí založení Dechového orchestru města Štřamberka.

Váženým hostem byl Karel Bělohoubek, bývalý šéfdirigent Ústřední hudby Armády ČR.

Oslava — koncert proběhl ve „VELKÉM“ stylu, ke spokojenosti hráčů, dirigentů i diváků.

Program koncertu byl velmi pestrý a líbivý. V první polovině zazněla díla klasických autorů — A. Dvořáka, G. Bizeta, G. Meyerbeera atd. Druhá část byla zaměřena tanečně a zábavně. Zazněla směs písní z muzikálu Noc na Karlštejně, Chačaturjanův Šavlový tanec a další. U dirigentského pultu se kromě hosta Karla Bělohoubka vystřídali všichni soušní dirigenti orchestru — Alois Cigán, Aleš Kuběna, Karel Bria a Lucie Možná.

Zdroj: <http://windbandstramberk.cz/>, foto L. Možná a L. Malinová

ŠTRAMBERSKÉ DOTEKY

Věra Horáková

Mezi tařicí a bílým kamenem

„Kdo by se díval nazpátek?“, zpívá se v jedné z písniček. Ale já musím. S hlavou zvědavě otočenou do mladých let. Děláme to tehdy, bylo-li nám v nich krásně a milo. A já tenkrát prožívala to nejhezčí tak, jako většina z nás. Chodím tu znova a znova, za tou výjimečnou a bílou krásou. Pod úpatí hory, kde se v duši střídá vzrušení s pocitem klidu a štěstí. Krásu je však dobré brát jen poskrovnu anebo po krůpějích.

Místo — lidmi již hodně dávno zvané jako „Kamenárka“. Někomu snad může název znít trochu tvrdě. A co si povídat o obyčejném kameni? Leží tu bílý a teplý už snad odjakživa ve své kráse. Kameny — co kameny! Celá skaliska obrovitých tvarů, některé menší, různě poházené, i ty docela malé, různých výšek, oblin, prohlubní i barev, také s bílým žilkováním. Vždy mne zajímaly, ráda je potěžkávám ve svých rukou. A není divu. Vždyť se pomocí nich díváme na jednu z nejbohatších lokalit ve Střední Evropě. Prohlížíme si nanejvýš zajímavé přírodní útvary významné nejen pro sběratele, kteří v nich nacházejí zajímavosti do svých sbírek. Hlavně však poselství dávnověku.

Měla jsem možnost — tolikrát ve svém dětství — prohlédnout si jednu takovou sbírku. V domě našeho souseda, štramberského pana řídícího a učitele Emila Bára, člověka okouzleného jak krásou kamene, tak štramberskou přírodou vůbec. Zdokonaloval, doplňoval a vytrvale utvářel svoji bílou sbírku s vrytými vzkazy pravěkých živočichů ukrytých do zakulacených ulit. Zaujmu snad každého už svými, pravda jen lidovými názvy, jako „hadi, oryngle, koňská kopyta, či kočičí pracky“.

Na každém ze schodů v jeho domě byl usazen jeden z mnoha vzácných exemplářů s otisknutým ornamentem jejich těl. Může se nám zdát dnes téměř nemožné, že pocházely z mořského dna v našem kraji. Stejnému zájmu se však u něj těšili i motýli, brouci a obrovské modrokřídle vážky žijící v našem podivuhodném biotopu.

Jeho paní však asi pramálo těšilo vzít do ruky každý z kamenů při čištění schodů. Ty větší trůnily na schodech, ty menší ve stojanu parádního pokoje.

Jistě by se na Štramberku našlo více takových „Barrandů“, jakým byl i můj pan učitel s poklady sesbíranými po Skalkách, na Kotouči i ve všech kamenárkách, kolik jich kolem nás podnes je. Řekne se obyčejný kámen — ale je to ten, co žije a přetrvává věky. Kdo by spočítal, od kdy tu leží hlazený větrem, sněhy a ledy, ohříváný sluncem. Směs kamenů nejen vápenných leží tu rozložené jako diamanty. Mnohé z nich lidmi použité na stavby domů, mariánské sloupky, jiné zdobí krajinu v podobě pískovcových křížů, jak je v Čechách zvykem.

Některé z nich se dnes stávají dokonce částmi kryptogramů v textech s něžnými vzkazy. Stačí se podívat shora do bílé propasti a luštit utajené vzkazy milenců. Každý z nás si je může přecíst, ale jen ten jeden či jedna však ví, že je určen právě jemu.

Čím by však byla naše krajina domova bez zeleně žijící na bílém kameni? Potkáme zde květenu, která bez kamenného podloží žít nemůže. Právě jen tu, jak se mi zdá, je to nejvděčnější místo třeba pro půvabnou tařici skalní — zvláště chráněný a ohrožený druh. Lze ji obdivovat ve dnech okolo rozkvetlého máje. A co je to za by-

linku se záhadným jménem? Je to vůbec léčivka a stojí za zmínku? Podle moudrých botaniků mezi „léčivé“ nepatří, rodem se přidružila k užitečným zeleninám jako je ředkvička, křen, zelí, kedlubny, či květák. A její zajímavé jméno tařice snad převzala z ruštiny, protože český lid prostě nepřišel zářivé bylince „na jméno“. Botanikové se snad inspirovali ruským slovem torica, trochu přeházeli písmenka, přidali háček a vznikla tařice. Alespoň tak o květině píše náš známý botanik Dr. Václav Větvíčka v jedné ze svých hladivých knížek.

Lidé ji mají rádi, září ve slunci jako zlato hlavně ve zbudovaných skalkách, roste leckde po zahradách i zahrádkách, planě na úbočích, daří se jí dokonce u aaasfaltovaných „kruháčů“, ve spleti cest a zdá se, že netrpí.

Letos jsme ji obdivovali právě tu — zakořeněnou mezi bílými skalami. Obejde se téměř bez jakékoliv výživy, vždyť hlíny tu je jen nepatrně. Je skromná, stačí jí trochu prachu, slunce a déšť, jen hrstka jemnější skalní drti k uchycení a láska toho, který řídí její existenci k radosti, kráse a okouzlení lidí. Její zlaté trsy zářily v májovém slunci jako půvabně uvázané kytice skalních víl, které si je tu odložily na okamžik — nežli ukončí svůj májový tanec.

Tařice horská — *Alyssum montanum* — botanicky zařazená mezi brukvovité, není jediná, existuje asi deset druhů. Žije ve Střední a Jihovýchodní Evropě i v Asii. Je velmi vytrvalá, 10 až 40 cm vysoká šedozelená plstnatá bylina s přízemní růžicí listů. Květy jsou uspořádány do zlatých hroznů. Nedivme se, že naše Kamenárka je jejím domovem, roste hlavně na skalnatých svazích, také v říčních kaňonech, na zdech zřícenin a má ráda slunce. Tedy žádná úzkostlivá netýkavka, ale bylina, co něco vydrží a pěstovaná pro svoji odolnost. Snáší i úpal, množí se spontánně samovýsevem. S kyticí jsou jen dobré zkušenosti. Jestliže ji sklídíme včas před deštěm a větrem, zdobí byt usušená po celou zimu. Jednu výhradu však přece jen má — tento chráněný druh nesnáší pouze zastínění. A protože každé místo má

svoje tajemství, právě skála Kamenárky je posetá jejími šperky. Tady, kde slunce — ten neúnavný šplhavec, slézá převisy skal od rána do samé tmy. Našla si i svoje nezastupitelné místo mezi národem tolika ostatních bylin, na něž se však dívá tak trošku „spatrá“ skály. Mezi divokým a stále vzácnějším horským kvítkem — hvozdkem kartouzkem, purpurovou „mateřankou“, závěsemi dobromysle, dobře vychází i s celou kolonií pupav, lopuchů a obrovitých bodláků ostropestřce mariánského, vedle koberců překrásné kostřavy sivé. Od ranních hodin je hlazená křídélky vážek a pavích ok.

Mnohdy tak lehkomyšlně mjíme krásu starých kamenů porostlých sleziníkem červeným, různobarevnými rozchodníky, kapradinkou s něžným názvem sleziník–routička, jež jsou doma ve skulinách vápencových skal. Všude okolo kvete vrací — jedna z nejznámějších bylin. A třebaže jedovatá, avšak prý nezbytná při výrobě Becherovky. Nesmím zapomenout ani na kostival i pupavu bezlodyžnou, která se dá jíst.

Pro mnohé z nás tolik přitažlivý biotop proměnil čas. Bývalý obecní vápencový lom na Skalkách otevřený v roce 1820, ukončil těžbu kamene v roce 1929. Je jen dobře, že dnes se stal cennou přírodní památkou s množstvím chráněných druhů živočichů i rostlin. Nedá se zastrašit ani nezájmem lidí. Ve své překrásné divokosti předvádí ochotně svoji krásu těm, kteří ji chtějí opakovaně vídat a vracejí se znovu tam, kde lidský hlas vesele tleská o skaliska a kde máte pocit tepla.

Čertova hruška

Hloh obecný — *Crataegus oxyacantha* — po našem též „čertova hruška“.

Keře až stromky, které v době květu, tj. květnu až červnu, upoutávají již z dálky naši pozornost bílou záplavou květů a zblízka i svým charakteristickým pachem, každý z nás dobře zná. Jsou podobné našim jablůnkám a hrušním a patří stejně jako ony mezi růžovité. Často se pěstují i v plnokvětých, růžově nebo červeně kvetoucích formách, ale pro léčebné účely jsou bezcenné. Léčivou drogu poskytuje pouze planě kvetoucí druh — hloh obecný, lidově též hložinky, pluháč nebo hložek, u nás však zvaný většinou jako „čertova hruška“. Kdopak už dnes ví, kdo a kdy přiřkl sympatickému keři lemující okraje našich lesů s jeho plody tak strašidelný výraz. Žeby tomu napomohla jeho rudá barva?

Je to keř, až stromek (1 — 5 m) s červenohnědými pichlavými větvemi. Má zubaté lístky, na lici lysé, lesklé a tmavozelené, na rubu světlejší. Korunní plátky květů jsou bílé a lysé. Dobře známé a efektně vypadající na větvíčkách hlohu jsou pozdější vejčité červené malvičky 8 — 12 mm dlouhé, s pěticípým kalichem, uvnitř s dvěma až třemi tvrdými pouzdry a malým semínkem. Rostlina hlohu je známá a hodně rozšířená po celé Evropě, Africe a našla si cestu až po Himálaj.

Nejčastěji se sbírají na jaře nezdřevnatělé konce větvíček s lístky nebo jen samotné květy. Sdrhávají se z větvíček a co nejrychleji suší rozprostřené ve slabé vrstvě. Korálově rudé zralé plody keře se sbírají v době zralosti, to je v září až říjnu, před příchodem mrazů. Droga malviček se užívá při léčbě regulace krevního oběhu.

Obsahuje mezi jiným cukr, pektiny a vitamíny C a B. Dobře se uplatňuje v léčbě ke snížení krevního tlaku a má uklidňující účinek na naše nervy. V lidovém léčitelství se hloh používá proti skleróze, vysokému krevnímu tlaku, nespavosti, podráždění, bušení srdce, arytmií a migrénách. Přesto ji lze bez obav užívat pouze po poradě s lékařem.

Na svíravě trpkou chuť zralých „čertových hrušek“ s tvrdými jádérky, vyplivovanými co nejdále, nejde zapomenout. Tmavě zelený, hustý porost pichlavého hlohu obecného, v němž přespávala v létě hejna ptáků, patří nějak ke Štramberku. Roste rád ve strmých stráních „Kocvinku“ a končí u cesty vedoucí okolo „bělarny“. Tak je snad odedávna zván prostor ležící již v rovinatých lukách pod Štramberkem.

Slůvko bělárna mne vždy zajímalo a zajímá stále. Pravda, v Čechách je zváno jinak — většinou jako bělidlo. Dnes již téměř nepoužívané, ale hodně známé z nejznámější knížky spisovatelky Boženy Němcové.

Místní názvy jsou zřejmě pozůstatkem dob, kdy s bělením a sušením prádla pomáhalo sluníčko. Prostor většinou v dosahu vody a na pozemku nevhodném snad k jinému využití. Na místě travnatém, někdy s drobnými keři. Chemii tenkrát lidé neznali, ale jelikož většina prádla byla ve světlých a přírodních barvách, využívali intenzity slunce.

V duchu vidím, jak plátno rozprostřené na slunci, postříkané svěží vodou tryskající z Bílé hory, dávali oschnout, po chvíli úkon zopakovali a nechali dosušit. Svou roli tu opět hrála hora jako věčný i vděčný reservoár vody. Sbírá po troškách vodičku z dešťů i sněhu, podzemních pramínků a potůčků, aby ji opět vrátila lidem v podobě krásné studánky „u bělarny“. A snad i krajina v jejím nejbližším okolí, plná rovinatých luk a polí, nese dodnes podle ní svůj půvabný název „Běla“.

Za mého dětství vyvěral z pod velkého kamene v mezi jen malý bublavý pramínek. Ne větší nežli čtyři dlaně, s vodou pěkně ledovou, přizdobenou drobnými perličkami vzduchu. Podobných pramínků je okolo hory víc. Její kvalitu zřejmě dobře znal i štramberský „lidový doktor“ Johan Bayer, když mu pomáhala při léčení jeho pacientů. A že je skutečně dobrá i léčivá, je zřejmé z poznatku, že k malému vřídлу pod horou jezdí dodnes lidé z celého okolí.

Za letních dnů nebylo těžké prádlo dokonale i vybělit. I když dosud nečerpám z žádných písemných záznamů, domněnka může platit pro naše městečko. Vždyť přece Štramberk býval zván „městem“ tkalců a snad i přadlen. A plátna tkaná pod nízkými povaly chalup na dřevěných stavech, měla svá odbytíště. A byla „pod Štramberkem“ i blankytně modrá políčka lnu? A byla-li, uměli jej tehdejší obyvatelé zpracovávat? Kdož ví?

Často jsme půvabnou strání porostlou hložími procházely se svojí babičkou. Cestičkou i za tmy pod hustě zarostlým a tmavým hložími, srostlým u vrcholu tak, že tvořilo tunel. Tenkrát jsem věřila, že je obýván lesním duchem — mužem s mechovým vousem a sukovitou holí. Kdo ví, co vše skrývaly pevné zvrásnělé kořeny zatáté v drobném kamení, které i při dlouhých deštích zůstávaly pod tmavými keři suché? A té vymyšlené báji patřící do kouzelného prostředí pohádek věřím dodnes. Tu pak přicházela na pomoc její dlaň, již jsem se pevně držela. Až teprve po chvíli jasně svítící otvor mířící k lukám na opačné straně mne zbavoval obav.

Návštěva travnatých mezí, okrajů polí a půvabných remízků v okolí Kocvíňku, nabízejících své skromné poklady bylin, měla být jen krátká, ale téměř vždy se protáhla.

Domů jsme se navracely většinou až večer a musely znovu projít hustým hlohovým příkrovem. A nebylo divu, vždyť jsme procházely tichem pod keři rudých hruštic patřících prý čertovi. Její ruka však byla po řadu let něco jako moje záštita. Žijeme tak klidně, máme-li blízko sebe někoho s pevnou a teplou rukou. A tak si často říkám — jak je dobře, že jsme se my dvě spolu potkaly ...

PRAMENY:

Ing. Dalibor Kvita

Bertram Munker — Plané rostliny Střední Evropy

Václav Větvička — Herbář pod polštář

... a vlastní vzpomínky

KRESBY:

Ing. arch Kamila Horáková

Z KRONIKY MĚSTA ŠTRAMBERKA

(výběr a opis AD, jazykově neupraveno, volné pokračování)

Olga Žerdíková

(kronikářka 1947—1959)

Zajímavost z bouračky

Od 20. — 25. 5. 1957 bourali Rýdli — Syci domek č. 185 na Zauličí. Patřil Františku Blahovi. Před 100 lety byl Jana Davida, tabačníka. Po něm ho zdědil syn Jan David ml., který zemřel v chorobinci v Opavě. Žena Marie prodala domek Františku Blahovi. Byl kdysi vedoucím v lomu. Žil přepychově. Peněz nenašetřil. Zemřel v chudobě.

Domek chátral. Státní památkový úřad nedovolil mu jej opravit, protože stál v cestě. Nyní je tam upraven příjezd k nově budované mateřské škole. R. 1954 upozornil ho MNV, že obývání ohrožuje životy. Našel si byt u Adolfa Bortla v Dolní ulici, ale v r. 1956 již zase bydlil ve zchátralém domku. Na přísný zákrok MNV úplně přesídlil k Aloisi Markovi proti Hasičskému domu. Zajímavé je, že rozbouráním domku zemřel i František Blaha. Pohřeb měl 26. 5. 1957.

Význačné budovy

V obci jsou školy dvě, stará na náměstí z r. 1862 s přístavbou z r. 1887 a nová škola z r. 1910. Farní chrám vystavěný ve vlašském slohu r. 1723 — založil r. 1721 Karel Pfefferkorn, regens olomoucké koleje jezuitské. Věž byla k němu přistavěna v r. 1907. V západním rohu náměstí je fara, jež byla za dob bratrských spojena se školou. Připojený nadační dům pro třetího kněze obývá varhaník. Odbočka Státní spořitelny Nový Jičín je umístěna v místě bývalé raiffeisenky č. 5.

Při východu z náměstí po pravé straně je obecní dům — bývalá punčochová továrna, radnice přestavěna 1894 — MNV, po levé straně je Katol. dům z r. 1931 — nyní městské kino, muzeum z r. 1959 — bývalá tržnice — jatky.

Na Zauličí je čsbr. evang. modlitebna (1903) s přístavbou zadních místností v r. 1959. Proti je Hasičský dům, v něm je umístěna obec. knihovna. Knihovník a muzejník Cyril Hykel st., učitel v.v. Jesle (1951), lékárna (1900), Sokolovna (1925) — nyní těl. jed. Baník, jedno nádraží, vápenky, cementárna, 2 chudobince.

Na Baště je Dům zdraví, v němž je zubní ambulatorium a poradna pro matky a kojence. Nedaleko je vodárna (1898) — opravena 1956 a ortoptická škola v lázních.

Některé domy mají místní názvy: Kasarňa, Jericho, Petrohrad, Becirk, Elba, Palarňa.

Stavební památky

Z památných staveb je to historická Trúba — rozhledna, zbytek štramberského hradu se zachovalými hradebními zdmi, dvěma hláskami, opravený kostel sv. Kateřiny, pocházející dle pověsti z dob předtatarských jako objekt osady Tamovic, kaple jako zbytky křížové cesty vedoucí na Kotouč, kříž nad Šípkou přemístěn z nejvyššího vrcholu Kotouče r. 1919.

U fary při městské zdi je stará věž, zbytek starého kostelíčka, na jehož zdi ještě r. 1722 byl letopočet 1050 podle pisatele pamětního listu. Dosud se zve „Stara veža“ a blízkým obyvatelům se říká „pod zvonici“.

1968

Rok 1968, letopočet s osmičkou na konci. Kolik letopočtů takto končících bylo v naší historii naplněno pohnutými událostmi. Někdy znamenaly slávu, jindy utrpení pro naše národy. I rok 1968 se zrodil v červancích naděje, se kterou oba naše národy hleděly vsříct svobodnějšímu a demokratičtějšímu socialismu, socialismu humannímu, lidštějšímu, prostému všech deformací minulých let.

Tyto skutečnosti vtiskly i životu v našem městě svůj ráz a projevíly se ve vyšší aktivitě občanů na všech úsecích. I radosti bylo víc i vzájemné důvěry mezi lidmi, jež se zdála být začátkem spokojenějšího a bohatšího života. Leč srpnové události zastavily a vrhly národ zpět v hlubinu, z níž zase nezbyvá víc než doufat a věřit, jak tomu bylo vždy v našich dějinách, kdykoliv se octly naše národy na křižovatce své existence. Život ve městě se konsoliduje, občané nezdolní ve své víře pracují pro rozkvět svého města, protože je mají rádi, toho města, jež přečkalo hrůzy Tatarů i nacistické okupace, leč úsměv ozářený červánky „Ledna“ zhořkl na jejich tvářích v šedi denního života.

Československá strana lidová

„Ledén 1968“ probudil aktivitu i zájem širokých vrstev našeho lidu o veřejný i společenský život. Také Československá strana lidová ve Štamberku zvýšila svou činnost.

28. 7. 1968 konána „Slavnostní schůze“ v rámci jubilejní slavnosti 75 let křesťansko–sociálního hnutí na Štamberku, 50 let trvání ČSL a 50 let od vzniku Československé republiky. Na schůzi hovořil místopředseda české národní rady Dr. Frant. Válek na téma „Doba před lednem a po lednu“. (Účast 200 osob).

4. 8. pořádala na farní zahradě slavnost s kulturním i zábavným pořadem. Účast vč. dětí 1300 osob. O její zdárný průběh se zasloužili starosta organizace Josef Dostál a obětaví pomocníci — Met. Jašek, Ant. Socha, Aug. Hykel a celá řada účinkujících. Členové místní organizace upravili také prostranství na náměstí a kolem kostela.

6. 10. byla slavnostní veřejná schůze s přednáškou p. Dr. Aloise Vašice z Val. Meziříčí na téma „Sv. Václav, patron našeho národa“. Bylo přítomno 63 členů. Schůzi ukončili zpěvem Svatováclavského chorálu.

26. 10. se účastnili členové MO oslav 50. výročí vzniku našeho státu a 28. 10. Slavnostního sázení Lípy Svobody u mateřské školy. Při obou akcích zpíval pěvecký sbor MO spolu s pěveckým sborem Českobratrské církve evangelické. Zpívali „Chorál Čechů“ a Suchoňovu „Aká si mi krásná“.

MO pořádala také zájezdy a to:

6. 6. Na panoramatické kinopředstavení do Val. Meziříčí na film Becket.

15. — 17. 8. čtyřdenní zájezd do Nízkých Tater.

19. 10. zájezd do Ostravy na operu „Nabucco“.

6. 12. uspořádala „Mikulášskou nadílku“ v Závišicích a 7. 12. ve Štamberku s kulturním programem.

Odhalení kopřivnického pomníku T. G. Masaryka 9. května 1968 (foto Zahradník)
Zleva doprava: Josef Socha, Cyril Hykel, František Kutáč a Ludvík Bortel

Členové MO jsou zapojeni v TJ Kotouč, v požární ochraně, v divadelním odboru ZK Kotouč, v ČsČK, v Rodičovském sdružení. Několik členů pracuje také na Státním statku a pro svou pracovní morálku jsou příkladem ostatním. Jsou to: Ant. Jiříček, Cyril Kelnar, J. Dostál, Al. Randýsek, Marie Šimíčková a Filomena Kelnarová.

Junák

1. oddíl Skautů ve Štramberku byl založen dne 4. 4. 1920 asistentem štramberské lékárny R. Barochem, který byl také prvním vůdcem. Jeho zástupci Hornich Bohuslav, studující, 16 let, a Lacka Vladimír, obchodní příručí, 17 let. Kronikářem Zdeněk Bár, studující, 17 let.

Složení oddílu:

- 1. družina psů: rádce Zdeněk Bár — 7 členů*
- 2. družina lišek: rádce Jan Ostrčil — 7 členů*
- 3. družina kukaček: rádce Jan Rýdel — 7 členů*
- 4. družina jestřábů: rádce Petr Raška — 7 členů*

Tento oddíl vyvíjel pravidelnou činnost až do r. 1927. Po tomto datu nejsou žádné záznamy. V r. 1933 se opět činnost rozvíjí a zapisuje. Celkem bylo 20 členů. V tomto roce je také první zmínka o odd. skautek ve Štramberku.

Oddíl pracoval až do r. 1938, kdy byl následkem okupace rozpuštěn. Oddíl měl v té době 1. družinu Jestřábů se 12 členy a 2. družinu Lišek s 11 členy. Vedoucím oddílu byl Karel Baar.

Po osvobození v r. 1945 zahájil oddíl opět činnost. V tomto roce bylo organizováno ve Štramberku asi 350 chlapců a děvčat.

Během roku však počet klesl a zůstaly jen 2 odd. chlapecké, 1 smečka vlčat a 1 odd. děvčat. V roce 1948 zůstal pouze 1. oddíl chlapců, který vyvíjel pravidelnou činnost. V r. 1949 uskutečnil 6týdenní tábor za účasti celého oddílu, nejdelší v historii štramberských junáků.

Činnost oddílu skončila r. 1950 na základě rozhodnutí ÚV ČSM. Veškerý majetek byl předán Pionýru ve Štramberku. Posledním vedoucím byl Jan Hilský.

Jaro 1968 přináší do našich krajů současně s čerstvým větrem a probouzejícím se přírodou také první vlaštovky o probouzejícím se skautském hnutí. V novinách začínají probleskovat nesmělé zprávy, kusé informace, začíná polemika a současně boj mezi Svazarmem, Pionýrem a ostatními organizacemi o prioritu ve vedení mládeže. 29. 3. 1968 se schází v Domovině (Tesla v Praze – Holešovicích) asi 1000 zástupců Junáka z celé naší vlasti na shromáždění, na kterém náčelník čs. Junáka br. Dr. Rudolf Plajner uvádí znovu v život naše hnutí v souhlase se všemi delegáty.

Ve Štramberku byla oficiálně obnovena činnost dne 30. 3, kdy byla svolána schůzka bývalých junáků, kteří se sešli v počtu 18 členů.

Činnost byla ihned zahájena a proveden nábor. Pro nedostatek vedoucích byly v r. 1968 registrovány pouze tyto oddíly současně s ustavením střediska ve Štamberku.

Složení:

Středisko:

Vedoucí Hilský Jan

1. zástupce Petráš Miloš

2. zástupce Hylská Ludmila

Pokladník Hylský Otakar

Hospodář Svoboda Václav

Členové Koliba Evžen, Hanzelková Zdislava

1. odd. Junáků — vedoucí Hilský Jan — 27 členů

2. smečka vlčat — vedoucí Svoboda Blažej — 22 členů

3. odd. Junáků — vedoucí Koliba Evžen — 21 členů

1. odd. skautek — vedoucí Hylská Ludmila — 24 členů

2. odd. skautek — vedoucí Hanzelková Zdislava — 21 členů

(Tuto zprávu pro kroniku podal Jan Hilský).

Kulturní akce

9. února — Koncert LŠU v Měst. kině. Vystoupili učitelé a žáci Ostravské konzervatoře.

8. března — Svaz čsl. žen pořádal oslavy MDŽ v Měst. kině. Účinkovaly děti Mateřské školy II., žáci ZDŠ a žáci LŠU (program trval 2 ½ hod.). Po programu žáků následoval film Vlčí jáma.

12. března — byly zahájeny Štamberké divadelní úterky.

1. května — oslavy 1. Máje. Vzhledem k tomu, že občané měli demokratickou volnost zúčastnit se (nebo nezúčastnit) byly obavy, že lidé dají přednost k odjezdu na rekreaci za město. Hromadnou účastí na průvodu (1200 osob) dokázali občané Štamberka, že podporují program demokratizace, který je hlavním bodem nové politiky KSČ.

5. května — oslavy osvobození města. Přes silnou větrnou bouři přišlo na průvod 700 občanů a žáků.

(-) června — tělovýchovné vystoupení TJ Kotouč.

25. října — oslavili žáci ZDŠ v Měst. kině 50leté výročí vzniku Československé republiky.

26. října — veřejné oslavy vzniku ČSR v Závod. klubu. Kulturní program připravili členové dram. odboru ZK Kotouč. Při této slavnosti byli vyznamenáni účastníci

I. a II. odboje, političtí vězni a zasloužilí občané.

27. října — svěcení nových zvonů.

První písemná zpráva o štramberských zvonech je z r. 1673. Na kostele byly tři zvony. I. světová válka připravila Štrambersk o zvony 25. 9. 1916 a 28. 9. 1917. V r. 1923 byly opatřeny dva nové menší zvony a v r. 1932 nové 4 zvony. Za II. svět. války byly odebrány 23. 2. 1943.

Nové dnešní zvony — byly ulity pí zvonařkou Leticíí Dytrychovou v Brodku u Přerova.

Jsou to:

Jan Nepomucký — 10 q — ton G — nese nápis: „Sv. Jene Nepomucký, pomáhej nám svojí přímluvou vyznávat, osvěcovat víru, naději a lásku.“

Bartoloměj — 6 q — ton B — s nápisem: „Sv. Bartoloměji, vypros lidu božímu neochvějnou věrnost Bohu, církvi svaté a národu.“

Josef — 3 q — ton C.

Zvony byly kolaudovány odborným kolaudátorem zvonů Jaroslavem Dobrodinským z Pelhřimova. Harmonie tří ulitých zvonů tvoří nápěv slavnostního chvalozpěvu Gloria, nebo Te Deum Laudamus.

Těto slavnosti bylo přítomno 1500 občanů.

28. října — vysázeny u mateřské školy II. 3 Lípy Svobody. Jámy pro stromky vykopali Junáci. Po projevu předsedy MěstNV s. Jar. Juráka byly lípy zasazeny a předány do opatrování ředitelce a dětem mateřské školy. Při slavnosti zpívaly spojené pěvecké sbory církve řím. kat. a českobratr. evang. píseň „Aká si mi krásná“.

21. prosince — zažehnání vánočního Stromu republiky u MěstNV. Program připravili žáci ZDŠ a LŠU. Výtěžek sbírky u vánočního stromu bude věnován na výstavbu vesničky SOS na konto 777 Ostrava.

Různé

23. června byl pořádán Závod automobilů pod Štramberskou Trúbou. Bylo to mistrovství ČSSR a ZST Formule 3.

Z 22. na 23. července vypukl v noci v bytě pí Anny Jurkové, čp. (—) požár. Shořelo vnitřní zařízení bytu. Příčinou požáru byla hořící cigareta, která upadla Jiřímu Jurkovi ve spaní na koberec. Jmenovaný byl s těžkými popáleninami odvezen do nemocnice, kde byl delší dobu v léčení.

31. července bylo zasláno Předsednictvu Ústředního výboru Komunistické strany Československa do Čierné nad Tisou „Poselství občanů města Štramberka“ tohoto znění:

Podepsaní občané staroslavného města Štramberka sledují v těchto historických chvílích s plnou důvěrou Vaše jednání s představiteli SSSR. Jsme plně s Vámi, odhodláni neustoupit ani o krok z nastoupené cesty, věrni ideálům českého a slovenského národa. Za SOCIALISMUS, SPOJENECTVÍ, SUVERENITU A SVOBODU! Za LIDSTVÍ A MÍR! Věříme Vám — věřte nám! PRAVDA VÍTĚZÍ!

21. srpna — Srpen — tento pojem zahrnuje události v našem státě, které v mnohém změnily běh našich dějin. Vojska, která v noci vtrhla na naše území bez vědomí našich představitelů nebyla vítána chlebem a solí, jak by se dříve na vítání spojeneckých vojsk slušelo, ale mlčením, přehlížením a klidem. Tak tomu bylo na celém území našeho státu, a také v našem městě. U nás ve městě sice vojsko nebylo, ale i ti, kteří městem ojediněle projížděli, nepotkali přívětivé tváře. Silnice byly popsány hesly, která posílala vojáky domů. Občanům byly rozdávány letáky vyzývající ke klidu. Jejich obsah vyjadřoval odhodlání pokračovat v politice, kterou otevřel Leden 1968 a vyslovil i myšlenky a pocity všech správných vlastenců.

Štramberská pře

Pod tímto názvem byl otištěn 29. 2. 1968 v 9. čísle týdeníku Kulturní tvorba článek Bohuslava Černého. O jakou při vlastně jde. Je to takřka hrdelní pře o záchranu města — jak uvádí pisatel — a má pravdu.

V r. 1965 se objevil ve výloze domu čp. 417 plán města Štramberka a na něm zakreslena hranice stavební uzávěry v souvislosti s těžbou vápence. Při rozšíření těžby by vzala za své značná část města, a k tomu by ještě zbývající části byly od sebe odděleny těžebním prostorem.

Občané se u plánu zastavovali, hledali na něm čísla svých domků, které ležely v příští staveb. uzávěře. Že by k rozšíření těžby mohlo dojít brzy utvrdilo občany kromě omezení oprav rodinných domků v této oblasti i to, že byla odlesněna východní část Kotouče od hřbitova až k Jurovu kameni.

Štramberští občané nepřihlíželi k této situaci pasivně, ale začali jednat. Na 8., 9., 10., plenárním zasedání MěstNV kladli funkcionářům otázky, týkající se rozšíření těžby. Nikdo z odpovědných činitelů nedovedl říci, zda se opravdu těžba rozšíří. Mluvčí občanů byli p. Josef Hykel, čp. 458, Konstantin Jurák, čp. 365, Jaromír Hanzlík, čp. 641, Bohuslav Bár, čp. 578. Na záchranu města začali posílat petice na nejrůznější místa a organizace.

Na 11. plenárním zasedání (26. 8. 1965) konaném v Dělnickém domě (ZK Kotouč) se měla projednat stížnost občanů města Štramberka, týkající se dalšího postupu těžby vápence ve Štramberku. Stížnost poslali občané 21. 5. 1965 na Kulturní výbor NS, na Ústřední komisi lidové kontroly, na ministerstvo školství a kultury, na redakce kulturních časopisů i na redakci Rudého práva, posléze na ÚV KSČ, na předsednictvo vlády, na Československou akademii věd a na vedoucí orgány krajské státní správy v Ostravě. Všude se domáhali vyřešení své pře. Jednu z petic podepsalo 1530 dospělých štramberských občanů, tj. naprostá většina zapsaných voličů.

V petici se jednalo o dva problémy — o zachování historického Štramberka a o zachování rodinných domků občanů, kteří v ohrožené části města bydlí.

Kromě poslanců MěstNV bylo přítomno 439 místních občanů.

Na plenární zasedání byli pozváni:

Zástupce předsedy vlády s. Dr. Brüx

Zástupce rady Severomor. KNV — s. Semenec

Zástupce odboru školství a kultury

Zástupce Vlastivědného ústavu v Nov. Jičíně — s. Jar. Štindl

Zástupce KV KSČ s. Blaheta

Zástupce OV KSČ s. David

Zástupce rady ONV z Nov. Jičína — s. Vaverka

Zástupce VŽKG — (podnik ředitele) s. ing. Kempný a Dr. Hess

Poslankyně NS s. Valerie Polachová

Ředitel závodu Kotouč — s. B. Hajný

Schůze byla velmi rušná (trvala od 18 — 23 hod.).

Občané se zcela jednoznačně postavili na obranu přírodních a kulturních hodnot svého historického města a spontánně projeví nedůvěru některým členům MěstNV, zejména tajemníkovi Fridolínu Mikulovi a předsedovi K. Zrunkovi, protože u nich nenacházeli podpory pro záchranu města a byli od nich označováni dokonce za „pátou kolonu“. Tajemník byl později ze své funkce odvolán a předseda se funkce vzdal.

Touto schůzí však celá záležitost neskončila a občané se museli 25. 3. 1967 obrátit na nejvyšší orgány státní správy „Memorandem občanů města Štramberka“. Akce nalezla plné pochopení pro spravedlivou věc a stala se předmětem jednání na nejpovolanejších místech. Jak se později zjistilo, měli někteří hospodářští pracovníci závodu VŽKG (s těmi se pře vedla) své dobré známé na ústředních orgánech státní moci a prostřednictvím těchto celou akci brzdili.

Boj o záchranu města není ještě u konce. K 28. říjnu 1968 měl být Štramberk vyhlášen státní památkovou rezervací. Teprve geologický průzkum ukončený v r. 1968, ukáže ve svém vyhodnocení v r. 1969, jaký osud město čeká.

Korespondenci o všech jednáních týkajících se záchrany města vede p. Josef Hykel, čp. 458. Veškeré finanční náklady na cesty do Prahy, na KNV apod., podniknuté v této věci, uhradili občané ze svých prostředků.

Státní památková rezervace

Výnosem ministerstva kultury ČSR z 29. 5. 1969, čís. 8372/69 – III/2 byl Štramberk vyhlášen za státní památkovou rezervaci, a to k 28. prosinci 1968.

